

Poselství ke Světovému dni divadla pro děti a mládež **20. března 2026**

Autorka: Sue Giles, Prezidentka ASSITEJ International

Český překlad: Eva Vlach Ullrichova

Uvádíme dětská práva na scénu. Dnes a denně

Světový den divadla pro děti a mládež – ASSITEJ International

Po celém světě naše členstvo – tvůrci, tvůrkyně a organizace se zaměřením na divadlo a performativní umění pro děti a mládež, s nimi a o nich – usiluje o to, aby se jeho práci a publiku dostalo většího uznání. Děti a mládež do 18 let tvoří přibližně 29 % světové populace, přesto tato významná skupina ve většině společností čelí kulturní marginalizaci, a to pouze kvůli svému věku. Zejména dětem se často nedostává moci, peněz či možností volby, a jsou tak závislé na blízkých dospělých a na těch, kteří za ně rozhodují.

Tato kampaň je proto klíčovým momentem, abychom obrátili pozornost na cíle ASSITEJ. Jedná se o celosvětový narativní počín se silným poselstvím: kultura pro všechny děti a mladé má být prioritou. Nejdůležitějším vyústěním kampaně je pak množství místních akcí specifických pro daný kontext, které u příležitosti 20. března proběhnou po celém světě.

Je to moment, který si nemůžeme nechat ujít. Umění a kultura pro děti a mládež, s nimi a od nich je nezbytnou součástí širší kulturní ekologie. Právě na tomto poli se rozvíjejí a sytí mladé mysli a duše, právě tady se formuje náročné publikum a začíná se angažovat aktivní účastnictvo kulturního života.

Přístupnost divadla a performativních umění pro děti a mládež se řídí jednoduchým klíčem: cestu k těmto zážitkům otevírají či uzamykají dospělí. V mnoha částech světa není právo dětí a mládeže účastnit se umění, kultury a volnočasových aktivit všeobecně známo a není chápáno ani bráno vážně. Stejně tak je opomíjeno či ignorováno jejich právo na sebevyjádření a na to, aby byl jejich hlas vyslyšen.

Proto naše světová kampaň stojí na tom, že **UVÁDÍME PRÁVA DĚTÍ NA UMĚNÍ A KULTURU NA SCÉNU** – aby byla viditelná, aktuální a naléhavá pro všechny dospělé, kteří rozhodují o přístupnosti.

Jak toho dosáhneme? Ve všech zemích, kde naše asociace působí, naše členstvo a zapojené organizace napříč disciplínami tvoří divadlo – ten životně důležitý, živý, sdílený osobní prožitek, který může být silný a nezapomenutelný, někdy i na celý život. Divadlo a performance mohou podnítit a rozšířit uvažování a nabídnout nové či odlišné perspektivy. Odvažují se ponořit do složitých problémů a oslavují ty části našeho života, které zůstávají bez povšimnutí.

Víme, že divadlo nabízí prostor pro představivost a bez představivosti nemůže být naděje. Víme, že divadlo může nabídnout interpretaci, bez níž může svět být matoucím místem. Víme, že divadlo nabízí prostor pro lidi, kteří se neznají, aby se společně zamysleli a zakusili chvíle krásy, zábavy či úžasu, bez nichž by na světě bylo méně empatie.

Skrze kampaň UVÁDÍME PRÁVA DĚTÍ NA UMĚNÍ A KULTURU NA SCÉNU DNES A DENNĚ se zasazujeme o to, aby se děti a mládež mohly zapojit, aby měly přístup k divadelním a performativním programům, k velkým myšlenkám a kráse, k úžasným dobrodružstvím a magickým okamžikům, k vynalézavosti a překvapení – k nejlepším a nejzajímavějším zážitkům, které jim mohou nabídnout a umožnit dospělí v jejich okolí.

Poslání ASSITEJ International spočívá v propagaci a sdružování – chceme na kulturních právech dětí a mládeže vystavět ústřední pilíř zapojení po celém světě. Naším úkolem je také konat, hrát, tvořit a pracovat s inspirací a odhodláním. Tak můžeme radostně přesvědčit dospělé o tom, že divadelní a performativní umění musí být pro děti dostupné a přístupné od narození, a dovést je k tomu, aby se pro tuto myšlenku angažovali.

Skrze kampaň UVÁDÍME PRÁVA DĚTÍ NA UMĚNÍ A KULTURU NA SCÉNU můžeme 20. března společně vytvořit nádherný a velkolepý okamžik. Můžeme vyslat vlny pozitivní energie a optimismu, které upoutají pozornost lidí mimo naši komunitu – dospělých pečujících osob, učitelstva, zaměstnanců městských úřadů, vládních orgánů, ministerstev a dalších institucí. Můžeme říci: „Vezměte děti a mládež na představení

Národní institut pro kulturu
Czech Cultural Institute

nebo ho dopravte k nim. Dopřejte jim přístup k umění ve školkách a jeslích, na školách a univerzitách, v místních knihovnách, na festivalech, v divadlech. *Zasaďte se o to, aby tato zásadní skupina obyvatelstva – téměř 30 % lidí na světě – měla přístup k umění, které vzniká pro ně, s nimi a díky nim. Je to jejich právo!*

Původní text: <https://assitej-international.org/advocacy/world-day/world-day-2026/world-day-message-2026/>